

Szlovákul megbékélés - tyzden

Szerző Administrator
2013. július 22.
Utolsó frissítés 2013. július 22.

Zmierenie nemô-e bye ilúzia - Odkaz dvom významným intelektuálom (Tyzden, 2013.23.)

Kone ne sa prelomili >ady!

Ako spevá ka >udových piesní prejavujem svoje myšlienky takmer výhradne spevom, teraz však musím prehovoríe.

Nie som majsterka slova, teda okrem spievaného, a ani sa nezvyknem pridáe k rôznym hnutiam. Okrem Charty XXI! Pred tromi rokmi som sa medzi prvými pridala k Charte XXI, ktorú vo Ve>kom Mederi odštartoval László Surján. Toto hnutie zmierenia, ktoré nepozná politické strany ani hranice štátov, je mi blízke. Ve aj v mojej profesii sa z ve>kej asti snaím napomôce zmiereniu národov ~ijúcich na tomto území. Som otvorená vo i kultúrnym zá~itkom zo spolu~itia národov a hoci sledujem politické dianie iba z dia>ky, na slovenský jazykový zákon som reagovala albumom Vox Humana, ktorý predstavuje paralely slovenských a ma arských >udových piesní.

=udové piesne nepoznajú hranice, nepoznajú vylú enie ani nenávisť. Krása >udových piesní predstavuje hodnotné umenie, preto~e národy, ~ijúce kedysi ved>a seba v mieri, sa navzájom obdarovali vlastnou >udovou tvorbou.

Politické názory vyjadrujem iba zriedkakedy, preto~e vo mne rezonuje výrok Bartóka z roku 1937, kedy povedal, ~e kde za ína politika, tam kon í umenie a veda, právo a uznanie.

Avšak táto príle~itose je naozaj výnimo ná: podnietilo ma vyznamenanie Štefana Hríba a jeho otvorený list adresovaný Lászlóovi Surjánovi. U~ dlhší as akám na toto mimoriadne gesto. Zbavie sa predsudkov, to si vy~aduje as, ale aj z malých krô ikov sa mô~u vyk>ue obrovské kroky, ak dostanú potrebnú ozvenu ich odkaz berieme vá~ne.

Hádky predstavovali pre politikov odjak~iva dôle~itý kapitál. Teraz sa však deje pravý opak: Dvaja významní intelektuáli, Štefan Hríb a László Surján, sa dokázali povzniesť nad krivdy národov, a práve preto predstavujú nie o viac. Obaja podstúpili riziko, ~e ich spoluob ania z radov vlastného národa, by sa im mohli oto ie chrbtom.

Zmierenie v Karpatskej kotline mô~e vyzeráe ako ilúzia a pravda je taká, ~e do dnešného dHa nemô~e bye re o ve>kom úspechu. Podanie ruky zo strany Hríba a Surjána preto znamená pre mHa nesmiernu radosť a nádej.

Katalin Szvorák
Dr~ite>ka Kossuthovej ceny